

[Hans Hækkerup.]

Det er derfor naturligt, at der i diskussionen om denne lovgivning er blevet rejst indvendinger fra forskellig side. Bl. a. er det synspunkt gjort gældende, at en sådan lov, når den først er gennemført, kunne anvendes af en besættelsesmagt mod landets egne borgere. Herom vil jeg gerne sige, at dette synspunkt, uanset hvilken berettigelse man nu vil tillægge det, efter min opfattelse ikke kan blive afgørende. Jeg tror, at en besættelsesmagt i den givne situation skriver sine egne love, fordi den simpelthen forfølger videregående formål, end den i besættelseslandet gældende lovgivning forfølger. Derfor tror jeg ikke på, at lovens eksistens i denne relation har megen betydning, derimod mener jeg nok, at man kan lægge noget mere vægt på det argument, at besættelsesmagten indirekte kan gøre brug af loven, og her tænker man jo navnlig på dødsstrafbestemmelsen.

Man har navnlig peget på den værdi, det havde, at vi her i landet under den tyske besættelse ikke havde dødsstraf og derfor kunne afvise et tysk krav om at anvende dødsstraf overfor danske borgere. Nu er jeg ikke tilbøjelig til at tro, at disse juridiske formalia har været afgørende overfor den tyske besættelsesmagt. Når den i de første år afstod fra at anvende dødsstraf, vil jeg tro, at afgørende har været, at man havde god grund til at ville bevare et nogenlunde godt forhold til de danske myndigheder, og at det i virkeligheden var dette, der var bestemmende for, at man veg tilbage for at anvende dødsstraf.

Det er endvidere blevet anvendt som argument mod en lovgivning af dette indhold, at den ville kunne anvendes mod en lovlig dansk regering og danske borgere i en situation, hvor Danmark og dets allierede har tabt krigen. Dette argument kan efter min opfattelse ikke afvises, men jeg føjer til, at en sådan situation er en ganske ny og revolutionær situation, og jeg føjer endvidere til, at jeg tror oven i købet, at en lovgivning af det indhold, her er tale om, ikke i denne situation af magthaverne vil blive anset for tilstrækkelig. Jeg vil yderligere føje til, at hvis man vil gøre dette argument til det afgørende, så ville det være nødvendigt overhovedet ikke at have straf for forbrydelser mod statens sikkerhed, så måtte man simpelthen indrette sig på at klare sig i den enkelte situation med love med tilbagevirkende kraft. Jeg tænker f. eks. på den nugældende straffelovs § 101 om bistand til fjenden, den nugældende straffelovs § 103 om den, der handler mod statens tarv, og den nugældende straffelovs § 105 om spio-

nage. Altså, anlægger man dette synspunkt som hovedsynspunkt, måtte man overhovedet stryge disse bestemmelser.

Et andet problem, der er rejst, er dette, om denne lov, når den er gennemført, kunne hindre, at en lovlig dansk regering, som tilfældet var i perioden 1940—43, førte en henholdende politik overfor en besættelsesmagt. Dertil vil jeg sige, at vi har naturligvis i udvalget været opmærksom derpå og faktisk søgt at formulere bestemmelserne således, at dette kunne undgås, og jeg tror, at man simpelthen skal gøre vold på bestemmelserne for at anvende dem i denne henseende. Iøvrigt vil jeg gerne understrege, at vi jo må lovgive under den forudsætning, at der ved krigens ophør råder eller meget hurtigt retableres en politisk normal situation.

Om mit partis stilling til forslaget vil jeg så endelig sige, at vort hovedsynspunkt har været dette, at den nugældende straffelov er utilstrækkelig. Den er det i henseende til at give borgerne den bedst mulige vejledning for deres holdning, hvis ulykken påny skulle ramme Danmark, og den er det, fordi vi anser det for umuligt, hvis en sådan situation kommer til at foreligge, at undgå at give strafskærpelse med tilbagevirkende kraft, hvis vi bliver stående på den gældende straffelovgivning. Hvad nu det sidste angår, vil jeg minde om, at det jo var klart under besættelsen, at straffeloven af 1930 var utilstrækkelig, og at man for at neutralisere kravet om de lange knives nat simpelthen måtte bebude en skærpelse af straffelovgivningen, og der er for mig ingen som helst tvivl om, at ændrer vi ikke den gældende straffelov, vil, stillet i en ny situation af tilsvarende karakter, historien gentage sig med krav om dødsstraf og formuekonfiskation, og så kan man for min skyld — og det bliver en temperamentssag — tale om kollektivt hævninstinkt eller om folkets naturlige retsfølelse. Jeg lægger ligesom udvalgets ærede ordfører afgørende vægt på den betydning, det har, at vi i en politisk rolig tid kan overveje indholdet af en sådan straffelovgivning.

Hvad angår det andet hovedmotiv, at give folket bedst mulig vejledning for dets optræden i en ekstraordinær situation, er det klart, at vanskeligheden ligger i, at vi ikke kender en ny besættelses karakter. Også på det område har vi søgt hjælp i fremmed lovgivning, men jeg tror, jeg har ret til at sige: uden større resultat. Vi har i det væsentlige måttet bygge på vore egne erfaringer fra den tyske besættelse, og hvad kunne vi gøre andet? Men jeg vil gerne føje